

کد: ۱۴۱۰۸۰

بسم الله الرحمن الرحيم

جمهوری اسلامی ایران
وزارت راه و شهرسازی

قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان

(مصوب اسفندماه ۱۳۷۴)

و آئین نامه های آن شامل:

- آئین نامه اجرایی مصوب ۱۳۷۵
- آئین نامه ماده ۴ مصوب ۱۳۷۴
- آئین نامه ماده ۲۷ مصوب ۱۳۷۹
- آئین نامه ماده ۲۸ مصوب ۱۳۷۹
- آئین نامه اجرائی ماده ۳۳ مصوب ۱۳۸۳

با آخرین اصلاحات و الحالات

۱۳۹۰

معاونت مسکن و ساختمان

عنوان قراردادی:	ایران. قوانین و احکام
عنوان و نام پدیدآور:	قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان (مصوب اسنادمه ۱۳۷۴) و آئین نامه اجرایی مصوب ۱۳۷۵ ... با آخرین اصلاحات و الحالات / تهیه کننده دفتر مقررات ملی ساختمان [برای] وزارت مسکن و شهرسازی. معاونت امور مسکن و ساختمان
مشخصات نشر:	تهران، توسعه ایران، ۱۳۹۰
مشخصات ظاهری:	۱۷۶ ص: جدول ۹۷۸-۹۶۴-۷۵۸۸-۸۴-۳
شالگذ:	فیبا
موضوع:	ساختمان - قوانین و مقررات - ایران
شناسه افزوده:	ایران. وزارت مسکن و شهرسازی. معاونت امور مسکن و ساختمان
شناسه افزوده:	ایران. وزارت مسکن و شهرسازی. دفتر امور مقررات ملی ساختمان
ردی بندی کنگره:	KMH۳۴۰۲/۰۲۸ ۱۳۹۰
ردی بندی دیلوی:	۳۴۳/۵۵۰۷۸۶۹
شماره کتابشناسی ملی:	۲۴۳۰۶۶۲

عنوان کتاب: قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان

تهیه کننده:	دفتر مقررات ملی ساختمان
ناشر:	نشر توسعه ایران
شمارگان:	۵۰۰۰ جلد
شابک:	۹۷۸-۹۶۴-۷۵۸۸-۸۴-۳
نوبت چاپ:	بیست و نهم
تاریخ چاپ:	۱۴۰۱
چاپ و صحافی:	نقشینه
قیمت:	۴۰۰,۰۰۰ ریال

حق چاپ برای تهیه کننده محفوظ است.

به نام خدا

پیش‌گفتار

مقررات ملی ساختمان در تمامی کشورها قواعدی هستند که به نحوی اجرای آن‌ها توسط شهروندان الزام قانونی پیدا می‌کند. ادراک مشترک کلیه عوامل و عناصر مرتبط اعم از دولت، دولتهای محلی، مردم و مهندسان، موجب می‌گردد که منافع ملی ناشی از حفظ و افزایش بهره‌وری از سرمایه‌گذاری‌های ملی و هم چنین حفظ جان و منافع عمومی بهره‌برداران ساختمان‌ها بر منافع سازمانی دستگاه‌های اجرایی و یا منافع دولتهای محلی و هم چنین منافع فوری سرمایه‌گذاران ترجیح داده شود. بدیهی است توافق و التزام بر این دسته از منافع و حولیتهای در قالب برنامه توسعه نظام ملی ساخت و ساز تحقق می‌یابد.

از سال ۱۳۶۶ مقررات حاکم بر جنبه‌های مهندسی و فنی ساختمان (طراحی - نظارت - اجرا)، توسط وزارت راه و شهرسازی در قالب مقررات ملی ساختمان به تدریج وضع و استفاده از آن الزامی شده است. توسعه آموزش عالی، مراکز فنی و خرفهای و سازمان‌های نظام مهندسی موجب افزایش نیروی انسانی متخصص و ماهر در سطح کشور گردید و به موازات آن مقررات ملی ساختمان و استانداردها و آییننامه‌های ساختمانی نیز به همت اساتید و صاحبنظران شاغل در حرفة به صورت دوره‌ای مورد بازنگری و تجدید چاپ قرار گرفته‌اند. در حال حاضر این مقررات به درجه‌ای از کمال و غنا رسیده است که به عنوان مرجع و منبع آموزشی ضمن تأمین نیاز نسبی دانشگاهیان و جامعه مهندسی کشور، سازندگان و بهره‌برداران، ابزار و مرجع کنترل لازم را برای اطمینان از کیفیت ساخت و سازها برای ناظران و بازرسان فراهم نموده است.

مقایسه کیفیت ساختمان‌ها بویژه از حیث سازه‌ای در سال‌های اخیر با قبل از تدوین مقررات ملی ساختمان مؤید تأثیر این مقررات در ارتقای کیفیت ساختمان‌ها و سیر تکاملی آن در جهت تأمین ایمنی، بهداشت، رفاه و آسایش و صرفه اقتصادی می‌باشد اما

با مقایسه آمار کمی و کیفی، وضع موجود کشور با میانگین شاخص‌های جهانی فاصله قابل توجهی وجود دارد.

برای جبران فاصله شاخص‌های پیش گفته شده لازم است اولاً نهادهای حاکمیتی سیاست‌گذار و برنامه‌ریز و مراجع صدور پروانه ساختارهای کنترل و نظارت را مورد بازنگری قرار داده تا سیستم نظارت جدی‌تری نسبت به تولید، توزیع و مصرف مصالح استاندارد و اجرای مقررات ملی ساختمان اعمال گردد. ثانياً سازمان‌های نظام مهندسی ساختمان، تشکل‌های حرفه‌ای دانشگاه‌ها و مراکز آموزشی و تحقیقاتی بیش از پیش در ترویج و تبیین مقررات وضع شده، الگوسازی و ارایه نمونه‌های عینی رعایت مقررات یاد شده و معرفی فن‌آوری‌های نوین و به نمایش گذاشتن مزایای آن تلاش نمایند. ثالثاً مهندسان و سازندگان که وظیفه اساسی در اعمال خواباط و مقررات ساختمانی را در طراحی، اجرا و نظارت ساخت و سازها بر عهده دارند با به روز رسانی دانش فنی و مهارت حرفه‌ای و با تکیه بر اصل اخلاق حرفه‌ای خود نسبت به اجرای مقررات ملی ساختمان بیش از پیش اصرار ورزیده و کارفرمایان و مالکان نیز تشویق یا ملزم به رعایت مقررات ملی ساختمان آشوند. همچنین مردم به عنوان بهره‌برداران نهایی می‌توانند با افزایش سطح آگاهی از حقوق خود نقش اساسی در ارتقای کیفیت از طریق افزایش مطالبات در کیفیت و بهره‌وری ساختمان‌ها و ایجاد انگیزه رقابت در ارایه ساختمان‌های با کیفیت ایفا نمایند.

در خاتمه از کلیه اساتید و صاحب‌نظران و تدوین کنندگان که از ابتداء تاکنون در تدوین و تجدیدنظر مباحث مقررات ملی ساختمان تلاش نموده و در همفکری و همکاری با این وزارت از هیچ کوششی دریغ ننموده‌اند، سپاس‌گزارم. همچنین برای دست اندک کاران ساخت و ساز از دستگاه‌های نظارتی و کنترلی مراجع صدور پروانه و کلیه عزیزانی که اجرای این مقررات را خدمتگزاری به میهن و مردم خویش می‌پندارند، آرزوی موفقیت و سربلندی در پیشگاه خدای متعال می‌نمایم.

Abbas Akhondi
وزیر راه و شهرسازی

فهرست

صفحه	موضوع
۷	۱- قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان
۱۱	فهرست موضوعی مواد قانون
۱۳	فصل اول: کلیات، اهداف و خط مشی
۱۵	فصل دوم: تشکیلات، ارگان، وظایف و اختیارات سازمان
۲۹	فصل سوم: امور کاردانها و صنوف ساختمانی
۲۹	فصل چهارم: مقررات فنی و کنترل ساختمان
۳۲	فصل پنجم: آموزش و ترویج
۳۳	فصل ششم: متفرقه
۳۵	۲- آئین نامه اجرائی
۳۷	فهرست موضوعی مواد آئین نامه
۴۴	فصل اول: کلیات
۴۶	فصل دوم: پرونده اشتغال بکار مهندسی، حدود صلاحیت و ظرفیت اشتغال
۵۸	فصل سوم: پرونده اشتغال به کار کارданی و تجربی
۶۲	فصل چهارم: نظارت و کنترل ساختمان
۶۵	فصل پنجم: سازمان نظام مهندسی ساختمان استان
۱۰۰	فصل ششم: شورای انتظامی نظام مهندسی
۱۰۳	فصل هفتم: هیأت عمومی
۱۰۶	فصل هشتم: شورای مرکزی
۱۱۲	فصل نهم: رئیس سازمان
۱۱۴	فصل دهم: مقررات متفرقه

۱۱۸.....	- آئین نامه ماده ۴	۳
۱۱۸.....	- آئین نامه صدور پروانه مهارت فنی برای کارگران ماهر	
۱۲۱.....	- آئین نامه ماده ۴	۴
۱۲۲.....	- ارجاع امور کارشناسی به مهندسان دارای پروانه استغلال	
۱۲۶.....	- آئین نامه ماده ۵	۵
۱۲۷.....	- آئین نامه تشکیلات حرفه‌ای کاردانهای فنی	
۱۴۴.....	- اصلاحیه مواد ۵۲، ۵۵، ۵۶، ۵۷، ۷۱، ۱۰۱، ۷۳ و ۱۱۴ در آئین نامه اجرایی قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان مصوب ۱۳۷۵	۶
۱۴۸..۱۴۸	- آئین نامه اجرایی ماده ۳۳ قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان (مصطفوی ۱۳۸۳)	۷
۱۶۱.....	- تصویب‌نامه شماره ۳۲۱۴۰/ت ۴۴۲۴۲۸ ک مورخ ۱۲۸۸/۲/۱۶ موضوع اصلاح مواد ۵۹، ۶۰، ۶۱، ۶۶، ۷۲، ۷۱ و ۷۲ در آئین نامه اجرایی قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان مصوب ۱۳۷۵	۸
۱۶۷.....	- تصویب‌نامه شماره ۳۲۱۴۰/ت ۴۴۲۴۲۸ ک مورخ ۱۲۸۸/۲/۱۰ موضوع اصلاح تبصره الحقیقی به ماده ۵۹ اصلاح ماده ۶۰، اصلاح ماده ۶۶ و اصلاح شماره بندهای اصلاحیه آئین نامه قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان موضوع تصویب‌نامه شماره ۳۲۱۴۰/ت ۴۴۲۴۲۸ ک مورخ ۱۲۸۸/۲/۱۶	۹
۱۶۹.....	- تصویب‌نامه شماره ۱۹۲۰۵۰/ت ۴۲۸۷۳ ک مورخ ۸۸/۱۰/۱ موضوع اصلاح ماده ۶۰ در آئین نامه اجرایی قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان، موضوع تصویب‌نامه شماره ۳۲۱۴۰/ت ۴۴۲۴۲۸ ک مورخ ۱۲۸۸/۲/۱۶	۱۰
۱۷۱.....	- تصویب‌نامه شماره ۴۲۰۱۴/ت ۴۶۴۶۴ ک مورخ ۹۰/۲/۲۷ موضوع اصلاح مواد ۱، ۴، ۵، ۸، ۱۰، ۱۳، ۱۸، ۲۱، ۲۲، ۲۳، ۲۶ و ۲۸ در آئین نامه تشکیلات حرفه‌ای کاردانهای فنی موضوع تصویب‌نامه شماره ۱۹۲۹۵/ت ۲۹۲۵۳ - هـ - مورخ ۱۳۷۹/۷/۹	۱۱
۱۷۷.....	- تصویب‌نامه شماره ۱۶۰۲۷۷/ت ۵۲۶۰۵ ک مورخ ۹۴/۱۲/۵ هیئت وزیران	۱۲